

ANALÝZA MONITORINGU A EVALUACE SPL 2007 – 2013 MAS SVITAVA

1. Základní informace o MAS Svitava

Místní akční skupina Svitava byla založena z iniciativy starostů obcí Mikroregionu Svitavsko a Mikroregionu Brněnec. Starostové se tak rozhodli po společném jednání dne 12. prosince 2005. Přípravný výbor vypracoval návrh stanov občanského sdružení a ty byly zaregistrovány u Ministerstva vnitra ČR dnem 16. února 2006 a přijaty ustavující valnou hromadou MAS 24. března 2006.

MAS působí v obou mikroregionech, který čítá 27 obcí, mezi nimi dvou měst (Březová nad Svitavou a Svitavy), a to: Banín, Bělá nad Svitavou, Bohuňov, Brněnec, Březová nad Svitavou, Dětrichov, Hradec nad Svitavou, Chrastavec, Javorník, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kukle, Lavičné, Mikuleč, Opatov, Opatovec, Pohledy, Radiměř, Rozhraní, Rudná, Sklené, Svitavy, Študlov, Vendolí, Vítějeves a Želivsko. Území zaujímá plochu 332 km² s více jak 30 tisíci obyvateli.

MAS vypracovala v roce 2007 Rozvojový strategický plán území a v roce 2008 jej pak rozpracovala na období do konce roku 2013 do Strategického plánu Leader s názvem „**Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít**“ a na jeho základě pak obdržela v letech 2009 až 2013 alokace z Programu rozvoje venkova Ministerstva zemědělství ČR. MAS Svitava byla vybrána Ministerstvem zemědělství ČR ve skupině MAS 32 + (dodatečně vybrané MAS). První alokaci MAS získala v roce 2009 z Programu rozvoje venkova. Během celého období MAS rozdělila ve svém regionu necelých 21 mil. Kč.

Naplnění Strategického plánu LEADER probíhalo pomocí 8 Fiche:

Fiche č. 1: Rozvoj zemědělských podniků

Fiche č. 2: Lesní bohatství na Svitavsku

Fiche č. 3: Podnikatelské aktivity v cestovním ruchu

Fiche č. 4: Infrastruktura obcí to vyžaduje

Fiche č. 5: Zlepšení kvality života obyvatel vesnic

Fiche č. 6: Kulturní dědictví svitavského venkova

Fiche č. 7: Vzdělávání pro rozvoj podnikání a zlepšení kvality života na venkově (zrušena)

Fiche č. 8: Aktivity k podpoře venkovské turistiky (nevyužita)

Celkem bylo v rámci SPL MAS Svitava vyhlášeno 6 výzev. Celkem bylo přijato 93 projektů, z nichž bylo podpořeno 59 projektů částkou 20 mil. Kč.

Výše podpory v jednotlivých Fiche v období 2009 – 2015

Fiche 1	2 261 000
Fiche 2	550 000
Fiche 3	396 000
Fiche 4	4 558 000
Fiche 5	10 017 000

Fiche 6	2 570 000
---------	-----------

Pozn. Dva projekty mají být dokončeny do pololetí 2015. Do plnění jsou započteny (předpokládaná hodnota podpory 1 292 500 Kč).

2. Monitoring SPL MAS Svitava 2007 - 2013

MAS Svitava při provádění monitoringu SPL vychází z Pravidel pro kontrolu realizace projektů, monitoring schválených projektů a evaluaci SPL MAS Svitava.

Monitoring je zaměřen na realizaci strategického plánu LEADER s názvem *Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít.*

2.1. Monitoring projektů (PRV IV. 1.2)

V průběhu realizace projektů probíhá monitoring ze strany MAS. Cílem monitoringu je sledování naplňování monitorovacích kritérií.

Procesy před zahájením monitoringu:

- Projektový manažer sestaví harmonogram kontrol
- Sestavení přehledu potenciálních rizik spojených s realizací projektů (spolupráce s jinými MAS)
- Eliminace rizik před realizací projektů – včasné informování žadatelů o problematických místech
- Monitorovací komise sestaví analýzu rizik pro jednotlivé projekty → počet kontrol
- Každý projekt bude min. 1x v průběhu realizace zkontrolován, max. 3 kontroly

2.1.1. Kontrola na místě

Kontroly na místě provádějí členové monitorovací komise, vždy min. 2. Kontrola je příjemci dotace oznámena min. 5 pracovních dní předem, pokud se nejedná o kontrolu mimořádnou. Kontrola probíhá vždy za přítomnosti kontrolovaného, který musí poskytnout členům kontrolní komise patřičnou součinnost. Výstupem kontroly je kontrolní protokol ve 3 vyhotoveních (1 – příjemce, 2 – MAS). Protokoly o kontrolách jsou zaneseny do složky příslušného projektu.

Na základě kontrol mohou být příjemci dotace uložena nápravná opatření, jejich splnění bude předmětem následné kontroly.

2.1.2. Kontrola v průběhu realizace projektů

V průběhu realizace projektů probíhá monitoring ze strany MAS. Cílem monitoringu je sledování naplňování monitorovacích kritérií. Příjemci dotace mají za povinnost po celou dobu realizace předkládat na vyzvání monitorovací zprávy o průběhu realizace projektu.

Hlavním subjektem v rámci monitorovacích procesů je monitorovací komise, která zajišťuje společně s manažery systém administrace projektů doporučených ke spolufinancování a realizovaných v území MAS Svitava.

Hlavní úkoly spočívají především v zajištění těchto činností:

- Kontrola náležitostí souvisejících se zadávacím řízením v rámci realizace projektů
- Kontrola plnění indikátorů stanovených pro jednotlivé projekty

V případě zjištěných hrubých závad předává monitorovací komise informaci neprodleně radě MAS. Předseda monitorovací komise vypracuje jednou za rok souhrnnou zprávu za všechny proběhnuté kontroly a též ji předloží radě MAS k projednání.

Kontrola dokladů

- Zajišťuje manažer, v případě potřeby přizve předsedu či ostatní členy monitorovací komise
- Kontrolují se především hlášení o změnách, žádosti o proplacení, zadávací řízení a veškeré další doklady vztahující se k danému projektu

MAS obvykle využívá možnosti zúčastnit se závěrečné kontroly RO SZIF na místě před proplacením projektu.

2.2. Monitorování plnění hodnotících kritérií jednotlivých opatření (Fiche)

MAS Svitava monitoruje i plnění hodnotících kritérií jednotlivých Fiche. Tento monitoring je pro přehlednost založen v počítači v sekretariátu MAS, a to konkrétně za každou Fiche, projekt a rok realizace SPL.

V níže uvedených tabulkách jsou uvedeny monitorovací indikátory jednotlivých Fiche.

Tab. 1: Monitorovací indikátory Fiche 1 – Rozvoj zemědělských podniků (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	počet opatření
2	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m ² zpevněných ploch
3	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů

Tab. 2: Monitorovací indikátory Fiche 2 – Lesní bohatství na Svitavsku (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Počet opatření a nově pořízených strojů ke zvýšení konkurenceschopnosti výroby	počet opatření
2	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m ² zpevněných ploch
3	Délka vytvořených pěších tras a stezek	km
4	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů

Tab. 3: Monitorovací indikátory Fiche 3 – Podnikatelské aktivity v cestovním ruchu (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Nově vzniklá lůžka (bez přistýlek) pro cestovní ruch	počet lůžek
2	Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	počet opatření

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
3	Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	počet zařízení
4	Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	počet zařízení
5	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2 zpevněných ploch
6	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů

Tab. 4: Monitorovací indikátory Fiche 4 – Infrastruktura obcí to vyžaduje (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Obnova objektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	počet objektů
2	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2 zpevněných ploch
3	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů
4	Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí / absolvovalo osob	počet akcí/osob

Tab. 5: Monitorovací indikátory Fiche 5 – Zlepšení kvality života obyvatel vesnic (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	počet zařízení
2	Obnova objektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	počet objektů
3	Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	počet zařízení
4	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2 zpevněných ploch
5	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů
6	Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí / absolvovalo osob	počet akcí/osob

Tab. 6: Monitorovací indikátory Fiche 5 – Kulturní dědictví svitavského venkova (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	počet zařízení
2	Obnova objektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	počet objektů
3	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2 zpevněných ploch

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
4	Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí / absolvovalo osob	počet akcí/osob

Tab. 7: Monitorovací indikátory Fiche 8 – Aktivity k podpoře venkovské turistiky (MAS Svitava)

Č.	Monitorovací indikátor	Měrná jednotka
1	Aktivity k podpoře venkovské turistiky	počet lůžek
2	Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	počet opatření
3	Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	počet zařízení
4	Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	počet zařízení
5	Plochy komunikací a veřejných prostranství	m2 zpevněných ploch
6	Délka vytvořených pěších tras a stezek	km
7	Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (včetně odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod apod.)	počet projektů

Stav plnění monitorovacích indikátorů ke konci dotačního období 2007 – 2013

Monitorovací Indikátor	Monitorovací indikátory nastavené v SPL	Očekávané plnění za celé období	% dosažení cílové hodnoty
1. Nově vytvořená trvalá pracovní místa	2	3	150 %
2. Nově vzniklá lůžka (bez přistýlek) pro cestovní ruch	18	7	39 %
3. Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské a lesní výroby (nové technologie, výsledky diverzifikace apod.)	7	10	143 %
4. Nová a rekonstruovaná zařízení pro kulturní a společenský život	8	23	288 %
5. Projekty pro zlepšení vodohospodářské infrastruktury INDIKÁTOR ZRUŠEN	2	-	0 %
6. Obnova projektů dědictví venkova vč. muzeí a výstavních prostor	6	16	267 %
7. Budování hřišť a podobných zařízení pro mládež	7	14	200 %
8. Plochy komunikací a veřejných prostranství (m2)	600	8055,55	1 343%
9. Délka vytvořených pěších tras a stezek (km)	3	0,2	7 %

Monitorovací Indikátor	Monitorovací indikátory nastavené v SPL	Očekávané plnění za celé období	% dosažení cílové hodnoty
10. Projekty s pozitivním vlivem na životní prostředí (vč. odstranění brownfields, úspor OZE, odstraňování živelných škod)	18	41	228 %
11. Vzdělávání: počet vzdělávacích akcí/absolvovalo osob	3/36	-	0 %

Z tabulkového vyhodnocení monitorovacích indikátorů vyplývá, že většina indikátorů je splněna nad limit plánovaných hodnot. Pouze dva indikátory nebyly naplněny vůbec a další dva jen z části. Největší nárůst byl zaznamenán v indikátoru č. 8 Plochy komunikací a veřejných prostranství (m²).

Pozn. Dva projekty jsou před dokončením do pololetí 2015. Do plnění indikátorů jsou započteny.

2.3. Monitoring mimo SPL

MAS Svitava sleduje mimo indikátorů stanovených v SPL ještě další ukazatele plnění SPL:

- Přehled jednotlivých výzev
- Počet přijatých projektů
- Počet vybraných a nevybraných projektů
- Počet dokončených projektů
- Počet projektů v realizaci
- Složení příjemců dotací
- Počet projektů dle jednotlivých Fiche

3. Evaluace SPL MAS Svitava 2007 – 2013

3.1. Evaluace MAS – sebehodnocení

Hodnocení MAS probíhá v rámci evaluačních procesů. Na interní evaluaci pracuje monitorovací komise, kancelář MAS, externí subjekty.

Hodnocené oblasti:

- Postupy při vyhlašování výzev, registrace a výběr projektů, administrace, hodnocení projektů, identifikace slabých míst, přijímání příslušných opatření ke zkvalitnění procesů
- Propagace, informovanost v území, vztahy s veřejností, rozšiřování členské základny
- Vzdělávání členů MAS, vzdělávací akce
- Náplně činností jednotlivých pracovníků, kompetence orgánů, pracovníků kanceláře MAS, zastupitelnost, vedení administrativy

3.2. Evaluace SPL

Evaluace SPL je proces vyhodnocení realizace SPL v těchto oblastech:

- Naplňování monitorovacích kritérií
- Realizace projektů – průběh, případně potíže
- Realizace SPL v jednotlivých Fiche

- Činnost MAS – v následujících oblastech:
 - Fungování MAS – práce jednotlivých orgánů, interní postupy, spolupráce, přijímání nových členů
 - Administrace projektů, poradenství, kontroly
 - Komunikace – s veřejností v území MAS, s žadateli, příjemci dotací, SZIF, médií, naplňování plánu komunikace, propagace činnosti MAS
 - Vzdělávání členů MAS
 - Fungování principu LEADER, zapojení a ohlasy veřejnosti, iniciativa partnerů

3.3. Druhy evaluací

MAS je v souladu s pravidly PRV povinna provést Střednědobé hodnocení (evaluaci) v polovině období realizace SPL a po skončení (ex post).

Vedle povinných evaluací proběhly, resp. ještě proběhnou i následující druhy evaluací:

Ex ante – průběžné zhodnocení SPL proběhlo v průběhu zpracování, vnitřního a veřejného projednání návrhu SPL

On-going – jedná se o pravidelné evaluace vždy za uplynulý rok; jejich hlavním cílem je zhodnotit průběh realizace SPL a příjem konkrétních opatření pro lepší naplňování stanovených cílů a priorit v dalších letech realizace

Mid-term - střednědobé zhodnocení bylo vypracováno v prosinci 2014 (více viz 3.8.)

Ad hoc – cílem tohoto typu hodnocení je analyzovat konkrétní problémy, kterou mohou vzniknout v průběhu roku,

Ex-post – zhodnocení celého období realizace SPL

3.4. Postup a vyhodnocování a zdroje hodnocení SPL

Postup vyhodnocování záleží na tom, zda jde o předběžné (ex-ante), průběžné (on-going) nebo následné (ex-post) vyhodnocování.

Zdroje pro hodnocení:

- Průběžné a finální monitorovací zprávy příjemců dotace a vlastní monitoring MAS
- Ohlasy veřejnosti na činnosti MAS – příspěvky do diskusního fóra na internetu, účast na akcích pořádaných MAS, řízené rozhovory, ankety pro veřejnost, monitoring tisku a jiných médií
- Dotazníková šetření – dotazníky pro příjemce dotace, kteří ukončili realizační fázi projektu (zkoumána spokojenost příjemců dotace, problémy v rámci přípravy a realizace, spokojenost s prací MAS)
- Interní dotazníky pro členy a zaměstnance MAS a evaluační zprávy jednotlivých orgánů
- Hodnocení ex-post – budou uplatněny výše uvedené postupy, jejich shrnutí za celé období + následující aktivity:
 - Sběr relevantních statistických dat, jejich porovnání s výchozím stavem popsaným v analytické části
 - Dotazníkové šetření zaměřené na veřejnost, které jednak napomůže ex-post hodnocení a zároveň napomůže k definování směru činnosti MAS v dalším období po skončení realizace SPL.

3.5. Zajištění evaluace

Na evaluaci spolupracuje monitorovací komise, kancelář a případně zapojeny další externí subjekty – například studenti, jako pomocníci při realizaci dotazníkových šetření v území (případně jiné vzdělávací instituce VŠ, VOŠ zaměřené na veřejnou správu, regionální rozvoj a Evropskou unii).

3.6. Návrh způsobu zpracování výsledku vyhodnocování SPL

Vyhodnocení je zpracováno jako příloha k SPL, pokud však je nutné na základě evaluace zpracovat změny přímo do SPL, je nutné tento proces správně načasovat a případně konzultovat se SZIF.

3.7. Zveřejnění výsledků evaluace

Výsledky evaluace MAS zpracuje do zprávy, která je překládána valné hromadě a zveřejněna jako součást výroční zprávy. Výroční zpráva je distribuována do všech členských obcí mikroregionů Svitavsko a Brněnec a poskytnuta všem členům a partnerům MAS. Také je zveřejněna na internetových stránkách MAS.

3.8. Střednědobé hodnocení SPL MAS Svitava 2007 - 2013

Střednědobé hodnocení SPL MAS Svitava s názvem „Nehledáme pramen řeky Svitavy, ale jak podél toku řeky lépe žít“ proběhlo v druhé polovině roku 2011. Střednědobé hodnocení SPL bylo připravováno a prováděno plánovitě. Zahájení evaluace bylo oznámeno po předchozím projednání v Radě sdružení na internetových stránkách MAS Svitava v říjnu 2011 s výzvou pro nejen členské subjekty, aby sdělily své záměry a požadavky a podaly připomínky k zaměření, obsahu a k výsledkům plnění stávajícího SPL MAS Svitava a jeho výhledům do konce stávajícího programového období.

Samotné písemné evaluační zpracování bylo připraveno pracovníky kanceláře MAS, když se především vycházelo z výsledků monitoringu dosavadního plnění SPL a vlastních zkušeností pracovníků a funkcionářů MAS. Připomínek, požadavků nebo návrhů zvenčí bylo minimálně. Byly také aktualizovány statistické údaje s porovnáním dat uvedených v původním SPL a dat aktuálních v oblastech vývoje počtu obyvatel, vybavenosti sídel, úrovně zaměstnanosti apod. Statistické údaje byly vyžádány v oddělení regionálních analýz a informačních služeb ČSÚ Pardubice a zjišťovány na portálech státní správy.

Souběžně s těmito pracemi byly projednány také úpravy všech Fiche, spočívající především v bodování preferenčních kritérií a zpřesnění obsahu monitorovacích indikátorů.

Závěrem byli členové orgánů MAS seznámeni s aktualizovanými statistickými daty a monitoringem výsledků plnění SPL a také s otázkami, které byly jako povinné předloženy k zodpovězení při střednědobém hodnocení a otázkami, které pro MAS vyplynuly z provedené evaluace.

Závěrečné projednání střednědobého hodnocení bylo projednáno Radou sdružení a výstupy z provedeného hodnocení a projednávání byly podkladem pro aktualizaci SPL tak, aby tento plán dobře určoval směřování činnosti MAS na zbývající část programového období.

4. SWOT analýza vyhodnocování SPL MAS Svitava 2007 – 2013

Silné stránky (S):	Slabé stránky (W):
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vícečlenný monitorovací tým (více očí, méně chyb a nedostatků) 2. Místní šetření v průběhu realizace – včasný zásah při zjištění nedostatků 3. Existence pravidel pro provádění monitoringu a evaluace 4. Zaběhnutá praxe a získané zkušenosti 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná součinnost a zpětná vazba od konečných žadatelů při získávání potřebných informací a podkladů pro monitoring a evaluaci 2. Neprovádí se místní šetření u všech konečných žadatelů v době udržitelnosti (pouze namátkové kontroly)
Příležitosti (O):	Hrozby (T):
<ol style="list-style-type: none"> 1. Účast na projektu spolupráce, výměna zkušeností s ostatními MAS s vazbou na využití těchto poznatků v novém programovém období 2014 – 2020 pro nastavení správných řídicích procesů pro evaluaci a monitoring 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Změny stávajících podmínek v novém programovém období 2014 – 2020, včetně pravidel pro provádění monitoringu a evaluace